

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

USAID
Agribusiness
Project

Program podrške agrobiznisima u Srbiji za unapređenje sistema bezbednosti i kvaliteta hrane

USAID Agrobiznis projekat, koji finansira Agencija Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj – USAID, pokrenula je **Program podrške agrobiznisima u Srbiji za unapređenje sistema bezbednosti i kvaliteta hrane**. Cilj programa je da se, kroz pružanje stručne i finansijske pomoći, proces uvođenja i sertifikacije međunarodnih standarda omasovi i ubrza, i time doprinese podizanju nivoa kvaliteta i konkurentnosti domaćih proizvoda, što će olakšati njihov plasman na sve zahtevnijem svetskom tržištu. Program će trajati do 30. septembra 2010. godine, uz mogućnost produženja.

Sredstva iz ovog programa namenjena su za finansiranje dela troškova uvođenja i sertifikacije:

1. dobre poljoprivredne prakse prema **GlobalGAP** standardu;
2. sistema zaštite životne sredine – **ISO 14001**;
3. sistema upravljanja bezbednošću hrane – **ISO 22000**;
4. organske proizvodnje – **Organic**;
5. **IFS** i **BRC**.

KO, POD KOJIM USLOVIMA I ZA UVODJENJE KOJIH STANDARDA MOŽE DOBITI PODRŠKU?

1. GLOBALGAP STANDARD:

Sredstva iz ovog programa namenjena su budućim nosiocima sertifikata na nivou primarne poljoprivredne proizvodnje, u prvom redu (1) poljoprivrednim zadrugama i (2) privrednim društvima. U izuzetnim slučajevima, nosioci sertifikata mogu biti i individualni poljoprivredni proizvođači u skladu sa kriterijumima datim u daljem tekstu.

▪ ***Opšti kriterijumi za potencijalne korisnike sredstava za uvođenje i sertifikaciju GlobalGAP standarda:***

- a) *Da su zakonski registrovani kod nadležnih organa: privredna društva i zadruge moraju biti registrovani u Agenciji za privredne registre, a individualni poljoprivredni proizvođači moraju da imaju registrovano poljoprivredno gazdinstvo;*
- b) *Privredno društvo mora biti u većinskom vlasništvu privatnog i domaćeg kapitala;*
- c) *Privredno društvo mora imati zaposlene najmanje tri osobe, zemljoradnička zadruga najmanje jednu;*

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

USAID
Agribusiness
Project

- d) *Proizvodi koji se sertifikuju moraju pripadati sledećim sektorima: voće, jagodasto voće, povrće, pečurke, lekovito i aromatično bilje, stočarstvo i mlekarstvo.*
- ***Posebni kriterijumi za dodeljivanje finansijske podrške – grupno uvođenje i sertifikacija GlobalGAP-a***
 - a) *Nosilac grupnog sertifikata individualnih poljoprivrednih proizvođača može biti privredni subjekat (zemljoradnička zadruga ili privredno društvo) zakonski registrovan kod nadležnih organa;*
 - b) *Individualni poljoprivredni proizvođači koji su subjekat sertifikacije (bilo kao članovi zadruge ili kooperanti privrednog društva) dužni su da imaju registrovana poljoprivredna gazdinstva;*
 - c) *Minimalan broj članova za grupnu sertifikaciju je 3 individualna poljoprivredna proizvođača;*
 - d) *Minimalna površina koja se sertifikuje za celu grupu je 2,5 hektara;*
 - e) *Ugovoren plasman proizvoda individualnih poljoprivrednih proizvođača, subjekata sertifikacije, sa nosiocem grupnog sertifikata.*
 - ***Dodatni posebni kriterijumi za dodeljivanje finansijske podrške – individualno uvođenje i sertifikacija GlobalGAP-a***
 - a) *Potencijalni korisnici sredstava koji se bave proizvodnjom voća za tu namenu moraju da koriste površnu od najmanje 2,5ha, ili za proizvodnju povrća površinu od najmanje 1,5ha.*
 - ***Prednost pri dodeljivanju finansijske podrške za GlobalGAP standard imaju projekti:***
 - a) *Orijentisani ka izvozu svežeg voća i povrća;*
 - b) *Koji povećavaju konkurentnost i plasman proizvoda u maloprodajnim lancima na domaćem tržištu;*
 - c) *Privrednih subjekata koji imaju pozitivan bilans stanja i uspeha;*
 - d) *Koji omogućavaju rast proizvodnje, plasmata i broja zaposlenih;*
 - e) *Koji povećavaju broj članova zemljoradničke zadruge.*

2. ISO 14001, ISO 22000, BRC I IFS:

Sredstva iz ovog programa namenjena su budućim nosiocima sertifikata u prvom redu privrednim društvima (firme i zemljoradničke zadruge), koja se bave proizvodnom ili uslužnom delatnošću u agrobiznisu. Da bi učestvovali u ovom programu potencijalni korisnici podrške moraju da ispune sledeće uslove:

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

USAID
Agribusiness
Project

- a) *Da su zakonski registrovani kod nadležnih organa (i da imaju validne dozvole za rad izdate od strane relevantnih nadležnih organa, ukoliko su iste potrebne za obavljanje delatnosti za koju su registrovani);*
 - b) *Da su u većinskom vlasništvu privatnog i domaćeg kapitala;*
 - c) *Da zapošljavaju najmanje 3 osobe;*
 - d) *Da pripadaju jednom od sledećih sektora u kojima je USAID Agrobiznis projekat aktivan: voće, jagodasto voće, stočarstvo, mlekarstvo, povrće, pečurke, lekovito i aromatično bilje;*
- ***Prednost pri dodeljivanju finansijske podrške za ISO 14001, ISO 22000, BRC i IFS imaju projekti:***
- a) *Orijentisani ka izvozu;*
 - b) *Privrednih subjekata koji imaju pozitivan bilans stanja i uspeha;*
 - c) *Koji omogućavaju rast proizvodnje, plasmana i broja zaposlenih, odnosno broj članova zemljoradničkih zadruga (ukoliko je nosilac procesa zadruga).*

3. Organska proizvodnja

Imajući u vidu specifičnost procesa dobijanja sertifikata za organsku proizvodnju, koji može podrazumevati i period konverzije do 3 godine, kao i zahtev Agrobiznis projekta da finansirate aktivnosti moraju biti završene u periodu od najviše godinu dana od dana potpisivanja Ugovora o dodeli bespovratnih sredstava, sredstva iz ovog programa namenjena su budućim nosiocima sertifikata za organsku proizvodnju, i to pod sledećim uslovima:

- a) Poljoprivrednim proizvođačima koji su ušli u završnu godinu perioda konverzije, uz prilaganje dokumentacije kojom se potvrđuje status proizvođača u pogledu konverzije. U tom slučaju USAID Agrobiznis projekat bi kofinansirao deo troškova sertifikacije organske proizvodnje.
 - b) Poljoprivrednim proizvođačima ili sakupljačima šumskih plodova kod kojih zbog specifičnosti zemljišta, prirodnih uslova, i vrste proizvoda ceo proces konverzije i sertifikacije neće prelaziti period od godinu dana. U tom slučaju USAID Agrobiznis projekat bi kofinansirao deo troškova uvođenja i sertifikacije organske proizvodnje.
 - c) Privrednim društvima koja se bave preradom poljoprivrednih proizvoda i čija sertifikacija ne zahteva period duži od godinu dana. U tom slučaju USAID Agrobiznis projekat bi kofinansirao deo troškova uvođenja i sertifikacije organske proizvodnje.
- ***Opšti kriterijumi za potencijalne korisnike sredstava za uvođenje i sertifikaciju organske proizvodnje:***

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

USAID
Agribusiness
Project

- a) *Da su zakonski registrovani kod nadležnih organa: privredna društva i zadruge moraju biti registrovani u Agenciji za privredne registre, kao i da imaju validne dozvole za rad izdate od strane relevantnih nadležnih organa, ukoliko su iste potrebne za obavljanje delatnosti za koju su registrovani, a individualni poljoprivredni proizvođači moraju da imaju registrovano poljoprivredno gazdinstvo;*
- b) *Privredno društvo mora biti u većinskom vlasništvu privatnog i domaćeg kapitala;*
- c) *Privredno društvo mora imati zaposlene najmanje tri osobe, zemljoradnička zadruga najmanje jednu;*
- d) *Da pripadaju jednom od sledećih sektora u kojima je USAID Agrobiznis projekat aktivan: voće, jagodasto voće, stočarstvo, mlekarstvo, povrće, i pečurke, lekovito i aromatično bilje;*

KO SU MOGUĆI PRUŽAOCI USLUGA?

Korisnici podrške kroz ovaj program dužni su da dostave **minimalno tri ponude za konsalting usluge, odnosno usluge sertifikacije**, od pružaoca usluga – konsultantske i/ili sertifikacione kuće, kompetentnih za pružanje navedenih usluga.

Kompetentnim pružaocima konsultantskih usluga smatraju se konsultantske kuće koje su registrovane za obavljanje ove delatnosti u Republici Srbiji i poseduju reference o obavljanju navedenih aktivnosti. Podnosilac prijave je dužan da uz prilažanje 3 ponude od kompetentnih konsultantskih kuća, dostavi i reference za svaku predloženu konsultantsku kuću za prethodni period od 3 godine, kao i uporednu tabelu ponuda.

Kompetentnim pružaocima sertifikacionih usluga smatraju se sertifikacione kuće koje su registrovane za obavljanje ove delatnosti u Republici Srbiji, i poseduju reference o obavljanju navedenih aktivnosti. Podnosilac prijave je dužan da uz prilažanje 3 ponude od kompetentnih sertifikacionih kuća, dostavi i reference za svaku predloženu sertifikacionu kuću za prethodne tri godine, uz prilažanje i sledećih dokumenata:

1. Ukoliko je u pitanju sertifikacija organske proizvodnje - dokaz da se predložene sertifikacione kuće nalaze na listi organizacija odobrenih od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za vršenje organske sertifikacije u 2010.godini;
2. Ukoliko je u pitanju sertifikacija ISO14001 – dokaz o domaćoj ili inostranoj akreditaciji predloženih sertifikacionih kuća za sisteme upravljanja životnom sredinom (EMS);
3. Ukoliko je u pitanju sertifikacija ISO 22000, IFS i BRC – dokaz o domaćoj akreditaciji predloženih sertifikacionih kuća za sisteme upravljanja kvalitetom (QMS) ili inostranoj akreditaciji za navedeni standard;
4. Ukoliko je u pitanju sertifikacija GlobalGAP-a – odobrenje od Sekretarijata za sertifikaciju GlobalGAP-a (FoodPLUS) za svaku predloženu

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

USAID
Agribusiness
Project

sertifikacionu kuću, ili validan ugovor o saradnji zaključen od strane predložene sertifikacione kuće sa drugom domaćom ili inostranom sertifikacionom kućom odobrenom od strane Sekretarijata za sertifikaciju GlobalGAP-a (FoodPLUS)

KAKO SE VRŠI PRIJAVLJIVANJE?

Popunjene prijave za učešće u programu, isključivo na engleskom jeziku, zajedno sa pratećom dokumentacijom, zainteresovani subjekti dostavljaju nadležnoj regionalnoj kancelariji USAID Agrobiznis projekta u štampanoj verziji, i u elektronskoj formi na CD-u, i to najkasnije do 1. marta 2010. godine. Uz **obrazac prijave** (u prilogu) neophodno je dostaviti fotokopije (a) **Rešenja o registraciji** kod Agencije za privredne registre i/ili (b) **Rešenja o registraciji** poljoprivrednog gazdinstva kod Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede kao i:

- a) *Fotokopiju obrazaca za penzijsko invalidsko osiguranje zaposlenih (M -2 i M3-A) privrednog društva;*
- b) *Fotokopiju bilansa stanja i bilansa uspeha za 2008. godinu privrednog društva;*
- c) *3 ponude od kvalifikovanih konsultantskih i/ili sertifikacionih kuća, za uvođenje, odnosno sertifikaciju predmetnog standarda, uz prilaganje popunjene Uporedne tabele ponuda (obrazac dat u prilogu); listu referenci za prethodne tri godine za svaku predloženu konsultantku odnosno sertifikacionu kuću, kao i posebne dokaze o kompetentnosti predloženih sertifikacionih kuća (videti deo „KO SU MOGUĆI PRUŽAOCI USLUGA“);*
- d) *Fotokopiju ugovora o plasmanu proizvoda između individualnih poljoprivrednih proizvođača, subjekata sertifikacije, i privrednog subjekta, nosioca grupnog sertifikata (samo za grupno uvođenje i sertifikaciju GlobalGAP-a).*

Agrobiznisi koji su započeli, a još uvek nisu završili proces priprema za uvođenje ili sertifikaciju, mogu da učestvuju u ovom programu samo za finansiranje troškova sertifikacije.

Komisija USAID Agrobiznis projekta razmatra i ocenjuje prijave dva puta mesečno, i pisanim putem obaveštava podnosioca o statusu prijave. Nekompletne i nepotpune prijave se ne uzimaju u razmatranje već se vraćaju (samo jednom) na dopunu. Netačni podaci, kao i više puta podneta nekompletna prijava, isključuju trajno podnosioca iz razmatranja.

KADA I KAKO SE PLAĆA?

Pojedinačna pomoć kreće se do 50% troškova uvođenja standarda (konsultantskih usluga), i do 70% troškova sertifikacije, do ukupnog maksimalnog iznosa od **5.000 dolara po aktivnosti**, odnosno ukupnog maksimalnog iznosa od **10.000 dolara po korisniku sredstava**. Ugovoreni iznos podrške USAID Agrobiznis projekat refundira nosiocu

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

USAID
Agribusiness
Project

postupka uvođenja standarda i/ili sertifikacije, u jednoj odnosno dve rati, a nakon izvršenja postupka, a u skladu sa odredbama Ugovora o dodeli bespovratnih sredstava. Predmetne usluge se smatraju izvršenim nakon obavljanja aktivnosti i dostavljanja dokumenata kojima se potvrđuju obavljene aktivnosti USAID Agrobiznis projektu, a u skladu sa pojedinačnim Ugovorom o dodeli bespovratnih sredstava zaključenim sa podnosiocem prijave.

USAID Agrobiznis projekat će korisniku izvršiti plaćanje najkasnije u roku od 10 radnih dana od prijema kompletne dokumentacije.

Organizacije proizvođača, preduzeća i individualni proizvođači koji su primili sredstva za uvođenje i/ili sertifikaciju navedenih standarda od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, neke druge institucije Vlade Republike Srbije ili donatora ne mogu, za iste zasade ili iste proizvođače, odnosno, iste objekte, po istom osnovu, biti korisnici sredstava u okviru ovog Programa.

KOJE OBAVEZE IMA KORISNIK?

Međusobne obaveze po osnovu ovog programa biće regulisane Ugovorom o dodeli bespovratnih sredstava koji se zaključuje između USAID Agrobiznis projekta i korisnika donacije. Korisnik donacije dužan je da preduzme sve neophodne aktivnosti kako bi se proces pripreme za uvođenje i/ili sertifikaciju predmetnog standarda uspešno obavio. Takođe, korisnik donacije je dužan da USAID Agrobiznis projektu dostavi sve potrebne informacije o obavljenim aktivnostima i izvršenim plaćanjima u vezi sa realizacijom programa, kako bi se izvršila refundacija troškova u skladu sa uslovima propisanim u Ugovoru o dodeli bespovratnih sredstava.

Formulare za prijavljivanje, kao i sve dodatne informacije o programu, možete dobiti slanjem emaila na sledeću adresu office@agrobiznis.net.

Prilog:

- Obrazac prijave za učešće u programu
- Obrazac uporedne tabele ponuda
- Javni poziv za učešće u programu